

Natuurtoets

Poortwijk 3 te Oud-Beijerland

projectnr. 1907-163587
Definitief
8 juni 2006

Opdrachtgever
Gemeente Oud-Beijerland
Postbus 2003
3260 EA OUD-BEIJERLAND

datum vrijgave

8 juni 2006

beschrijving

Natuurtoets Poortwijk 3; definitief

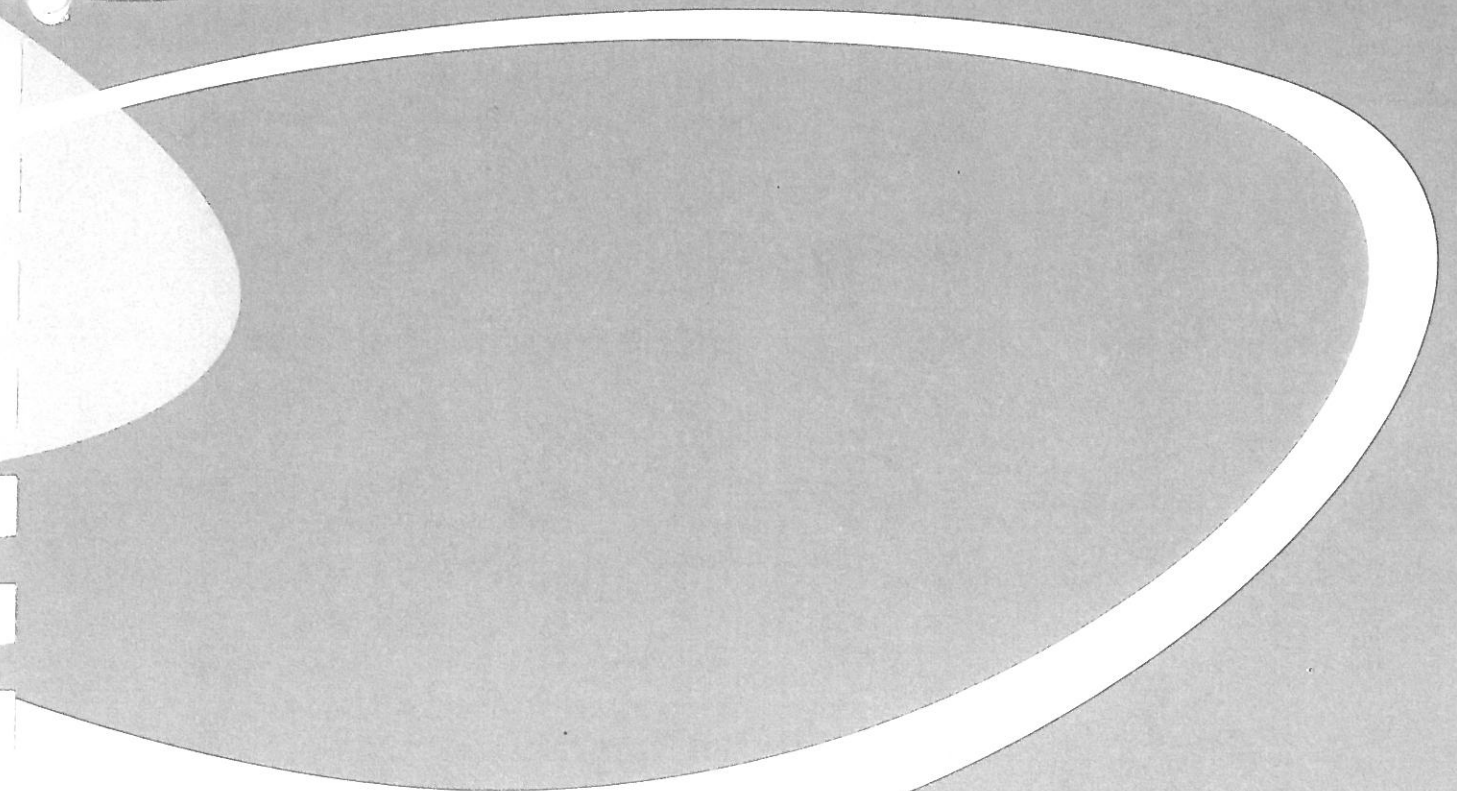
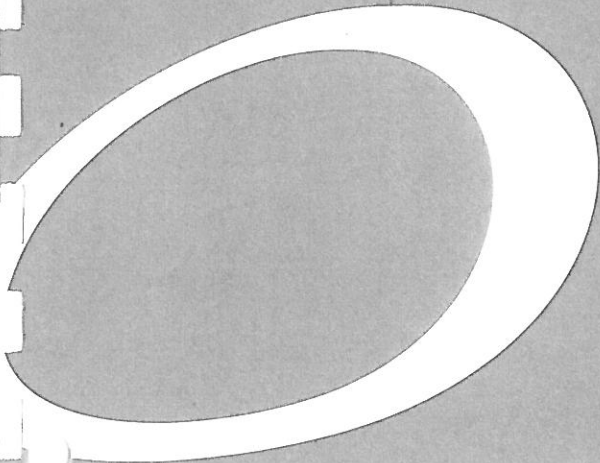
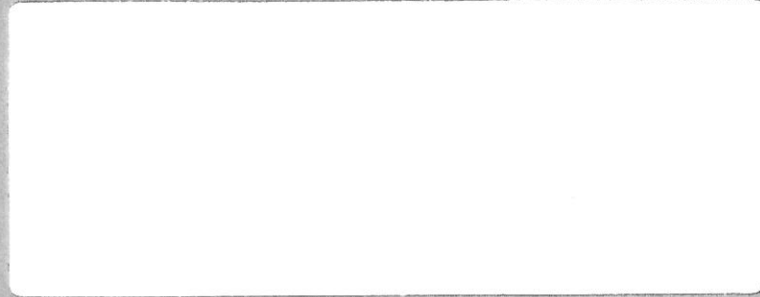
goedkeuring

L. Koks

vrijgave

D. v. Duyn

	Inhoud	Blz.
1	Aanleiding	3
1.1	Doel onderzoek	3
1.2	Werkwijze	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Gebiedsbeschrijving	5
2.1	Bureaustudie	5
2.2	Terreinbezoek	5
3	Toetsing effecten planontwikkeling	9
3.1.1	<i>Vogels</i>	9
3.1.2	<i>Zoogdieren</i>	9
3.1.3	<i>Amfibieën</i>	10
3.1.4	<i>Planten</i>	10
3.1.5	<i>Overig beschermde soorten</i>	10
3.2	Effecten op EHS	11
4	Conclusies en aandachtspunten	13
4.1	Conclusies effecten	13
4.2	Zorgplicht	13
4.3	Tot slot	14
5	Literatuur	15
Bijlage 1	Wettelijk Kader	

projectnr. 163587
8 juni 2006
definitief

Natuurtoets
Poortwijk 3
te Oud-Beijerland

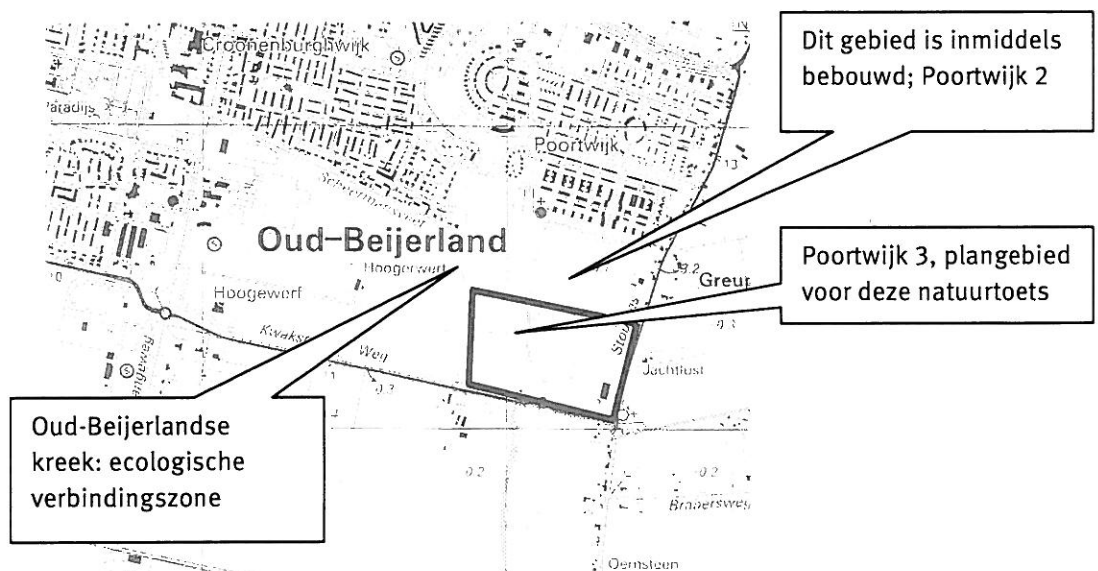
1 Aanleiding

Gemeente Oud-Beijerland is voornemens om het gebied Poortwijk 3 te ontwikkelen. De gemeente is van plan om het akkerland en de braakliggende terreinen te benutten voor bebouwing.

Wettelijk kader

Vanuit de Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijk ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade niet te voorkomen is, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk. Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingsbesluit van kracht. Met dit besluit is geregeld dat voor algemeen voorkomende soorten een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen en geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden. Wel blijft de algemene zorgplicht van kracht (zie bijlage 1 voor Wettelijk Kader).

In het kader van deze wetgeving heeft Oranjewoud een natuurtoets verricht naar de voorkomende, dan wel te verwachten beschermde planten- en diersoorten binnen het plangebied. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: ligging van het plangebied Poortwijk 3

1.1 Doel onderzoek

Het doel van voorliggende toetsing is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de huidige Flora- en faunawet en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.2 Werkwijze

Om bovenstaand doel te bereiken zijn de volgende werkstappen doorlopen:

1. Bekende verspreidingsgegevens verzamelen van beschermde soorten in en nabij het plangebied.
2. Terreinbezoek aan het plangebied.
3. Opstellen van een effectbeschrijving op basis van de inventarisatiegegevens. Hierbij wordt voornamelijk aandacht besteed aan eventueel voorkomende strikt beschermde planten- en diersoorten (genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bijlage 1 van het Vrijstellingsbesluit). Voor de ze soorten geldt een strenger beschermingsregiem. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de effecten op de ecologische verbindingzone.
4. Beschrijving van verzachtende maatregelen.
5. Formuleren van een conclusie of een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat dieper in op de resultaten van het bureauonderzoek en het terreinbezoek en geeft de conclusies wat betreft de gevonden natuurwaarden. Hoofdstuk 3 omvat de effectenbeoordeling en maatregelen om effecten te voorkomen of beperken. Hoofdstuk 4 bevat conclusies en aandachtspunten. De wettelijke achtergrond is beschreven in bijlage 1.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Bureaustudie

Het plangebied bevindt zich in Oud-Beijerland, in de kilometerhokken x: 088 / y:425 (kleine oppervlakte van het plangebied langs de Oud Beijerlandse kreek) en x: 089/y:425 (in dit kilometerhok bevindt zich het grootste deel van het plangebied). De resultaten van het Natuurloket zijn in tabel 1 samengevat.

	kilometerhok x:088 / y:425	kilometerhok x:089/y:425
Planten	recent goed onderzocht: 1 beschermd en 1 Rode Lijst	recent goed onderzocht: 1 beschermd
Broedvogels	recent goed onderzocht: 40 beschermd en 9 Rode Lijst	recent slecht onderzocht: 2 beschermd
Zoogdieren	recent redelijk onderzocht: 7 beschermd	recent redelijk onderzocht: 6 beschermd (1 streng beschermd)
Reptielen	Niet onderzocht	
Amfibieën	Niet onderzocht	
Vissen	Niet onderzocht	
Dagvlinders	recent goed onderzocht: geen beschermde soorten	
Libellen	recent goed onderzocht: geen beschermde soorten	recent matig onderzocht: geen beschermde soorten

Tabel 1: resultaten van het Natuurloket

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Het plangebied is gelegen nabij de ecologische verbindingszone Oud-Beijerlandsche Kreek.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich ook binnen de grenzen van het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

2.2 Terreinbezoek

Het plangebied is bezocht op 10 mei 2006. Op basis van de bureaustudie en de aangetroffen biotopen is een beeld te krijgen van het voorkomen van beschermde soorten. Hieronder wordt kort aangegeven wat de bevindingen zijn.

Het plangebied is gelegen aan de zuidoostkant van Oud-Beijerland. Het plangebied wordt begrensd door de Kwaksche Weg in het zuiden, de Oud-Beijerlandse kreek in het westen, de bebouwing van Poortwijk in het noorden en de Stougjesdijk in het oosten. Het plangebied bestaat deels uit akkers met enkele braakliggende terreinen met puin van

bouwactiviteiten. Op het terrein zijn enkele sloten aanwezig. Het terrein wordt doorsneden door de verbindingsweg tussen Poortwijk en de Kwakscheweg.

De braakliggende locaties worden gekenmerkt door pioniersoorten, zoals kamille, melganzervoet en klein hoefblad of door algemene kruidensoorten van ruige en voedselrijke vegetaties. Hier zijn soorten te vinden als smeerwortel, hondsdraf, kruipende boterbloem, bijvoet, akkerhoornbloem en braam. Lokaal zijn verruigde soortenarme vegetaties aanwezig met als dominante soorten riet, pitrus en wilgen- en elzenopslag. In de berm is een ruige voedselrijke vegetatie aanwezig. Hier zijn algemene soorten als fluitekruid, grote brandnetel en rietgras te vinden. De watergangen zijn zeer voedselrijk met onder andere liesgras en oeverzegge op de oever.

Op basis van het terreinbezoek, aangetroffen biotopen en de literatuurstudie worden geen beschermde plantensoorten verwacht.

foto 1: braakliggend terrein met pioniervegetatie (links), braakliggend terrein met achtergebleven bouw materiaal (rechts)

In de bovengenoemde vegetaties leeft een beperkt aantal beschermde diersoorten. In de ruige vegetaties worden algemene broedvogels verwacht, zoals winterkoning, witte kwikstaart en kneu. Tijdens het terreinbezoek zijn wilde eend, fazant, fitis, bosrietzanger en grasmus waargenomen. De ruige begroeiing is geschikt leefgebied voor enkele algemene muizensoorten en spitsmuizen, zoals bosmuis (overall waar dekking is), bosspitsmuis (o.a. ruige graslanden en struwelen), huispitsmuis (o.a. ruigtevegetaties). De egel gebruikt de vegetatie en met name de ruige delen met ondergroei als nachtelijk foerageergebied. Het konijn, wezel en hermelijn zijn niet waargenomen en worden incidenteel verwacht.

foto 2: ruige vegetatie op braakliggend terrein

Tijdens het terreinbezoek zijn geen amfibieën en reptielen waargenomen. De sloten lijken echter geschikt voor algemene amfibiesoorten, zoals bruine kikker, gewone pad en de middelste groene kikker. Strikt beschermde amfibieën als de heikikker en rugstreppad worden niet verwacht, op basis van de verspreidingsgegevens van de provincie (provincie Zuid-Holland, 2004). Reptielen worden niet verwacht, aangezien er geen geschikt biotoop is aangetroffen.

foto 3: voedselrijke watergang

Beschermde vissoorten zijn niet aangetroffen, de meeste sloten niet naar verwachting niet geschikt. De watergangen zijn zeer voedselrijk en alleen geschikt voor algemene vissoorten en als voortplantingswater voor algemene amfibieën. In de watergangen zijn 3- en 10-doornige stekelbaars aangetroffen.

foto 4: akkerland en voedselrijke watergang

Het akkerland (bieten) biedt voornamelijk langs de randen een geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende muizen en spitsmuizen, zoals tweekleurige bosspitsmuis en veldmuis. Soorten als de haas, wezel en hermelijn zijn niet waargenomen, maar kunnen in dit biotoop aanwezig zijn. De akkerlanden kunnen in het voorjaar gebruikt worden als broedplaats voor Kievit en scholekster. Overige weidevogels worden niet verwacht. Floristisch gezien lijken de akkerlanden weinig interessant. Amfibieën worden op de akkerlanden niet verwacht.

Het natuurloket maakt melding van een zoogdier die vermeldt staat op de bijlagen van de Habitatrichtlijn. Het gaat naar verwachting om een foeragerende vleermuis.

3 Toetsing effecten planontwikkeling

Uit de bureaustudie en het terreinbezoek blijkt dat in het plangebied enkele beschermde soorten zijn te verwachten. Per aanwezige beschermde soortgroep worden hieronder kort de consequenties van de voorgenomen ontwikkeling en mitigerende maatregelen aangegeven.

Bij de voorgenomen ontwikkeling van het gebied Poortwijk wordt het terrein bebouwd. Het akkerland zal hiervoor geschikt gemaakt worden (verwijderen begroeiing en vergraven grond).

3.1.1 Vogels

In het algemeen kan worden gesteld dat ingrepen in het plangebied tijdens het broedseizoen (15 maart – 15 juli) sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen en verstoring van de reproductie. Wettelijk gezien wordt daarom ook geen ontheffing verleend indien (broed)vogels worden verstoord.

De effecten op (broed)vogels in het plangebied en de directe omgeving zullen beperkt zijn. Effecten zijn er alleen als de werkzaamheden plaats vindt in het broedseizoen. Conform de zorgplicht (zie 3.4) is het van belang om voor het broedseizoen de ruige vegetatie te verwijderen, hierdoor zijn er geen effecten op (broed)vogels tijdens het broedseizoen.

De gunstige staat van instandhouding van de in het plangebied voorkomende of verwachte vogelsoorten zal niet worden aangetast wanneer werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd.

3.1.2 Zoogdieren

De werkzaamheden kunnen met name schade veroorzaken aan algemene muizensoorten en spitsmuizen. Deze schade is maar moeilijk te voorkomen, omdat deze soorten bij onraad hun hol in vluchten en zich bij gunstige omstandigheden nagenoeg het hele jaar voortplanten. Ze leven echter geen van allen in kolonies. Door deze solitaire levenswijze, het betrekkelijk kleine oppervlak aan biotoop en de hoge reproductiesnelheid zal de schade zeer beperkt zijn. De gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten komt niet in het gedrang.

Effecten op kleine zoogdieren zoals muizen kunnen worden beperkt door de sloop- en bouwactiviteiten gefaseerd uit te voeren. Dit houdt in dat eerst de aanwezige ruige vegetatie zo kort mogelijk wordt gemaaid of verwijderd, alvorens in een later stadium bouwrijp te maken. Het hierdoor eerst minder geschikt gemaakte leefgebied kan dan tijdig door de aanwezige zoogdieren worden verlaten. Ten aanzien van deze soorten geldt dat ze niet tijdens de winterslaap mogen worden verstoord door het verwijderen van vegetatie. Dat betekent dat de vegetatie in de periode van eind september tot half november zou moeten worden gerooid. Deze bepaling komt voort uit de 'algemene zorgplicht' zoals die in de Flora- en faunawet is beschreven (zie 4.2).

Grotere zoogdieren, als de hermelijn, wezel, konijn en haas hebben grote leefgebieden en zullen tijdens de werkzaamheden het plangebied mijden. In de omgeving is voldoende geschikt leefgebied aanwezig voor deze soorten. Effecten op populatieniveau van deze soorten worden niet verwacht.

Om het onbedoeld doden van egels te voorkomen is het raadzaam om voor het verwijderen van de vegetatie in het plangebied te controleren op eventueel aanwezige egels. Indien egels worden aangetroffen, kunnen ze worden verplaatst naar geschikt biotoop in de omgeving.

Effecten op vleermuizen zullen zeer beperkt zijn, omdat geen vliegroutes worden doorsneden en geen verblijfplaatsen worden verwacht. Tijdelijke verlies van foerageergebied heeft geen effect op de instandhouding van de soort. In de directe omgeving van het plangebied is voldoende foerageergebied aanwezig.

De gunstige staat van instandhouding van de zoogdieren zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

3.1.3 Amfibieën

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden zal habitat van algemene amfibieën verdwijnen. Hierbij kan het leefgebied van de bruine kikker, middelste groene kikker en gewone pad worden verstoord en vernield. Schade aan amfibieën is het grootst als de aanleg in het voortplantingsseizoen plaatsvindt (half maart tot en met juni). In deze periode zijn voornamelijk de larven aanwezig in het water. De volwassen dieren (bruine kikker en gewone pad) trekken na de eiafzetting weer het land op, waar ze tot de overwinteringsperiode verblijven. De groene kikker blijft het hele seizoen sterk aan water gebonden en overwintert hier ook. Zowel de bruine kikker als de gewone pad overwinteren op het land in holletjes in de bodem, onder bladafval, takkenhopen of stenen. Buiten het voortplantingsseizoen is de schade beperkt tot een enkel individu. Het gaat hier om algemeen voorkomende amfibiesoorten.

De gunstige staat van instandhouding van de bruine kikker, middelste groene kikker en gewone pad zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

3.1.4 Planten

Er zijn geen effecten te verwachten op beschermde planten, omdat ze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen niet geschikt zijn.

3.1.5 Overig beschermde soorten

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden.

3.2 Effecten op EHS

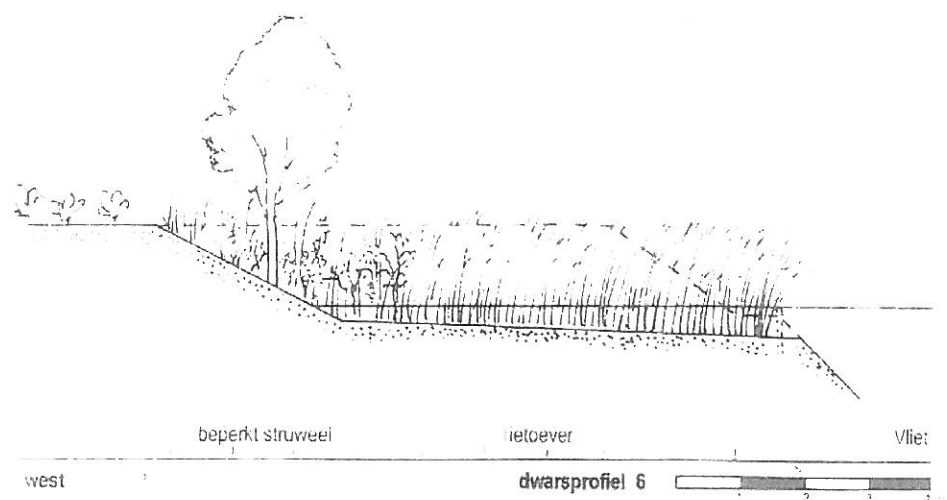
Het plangebied grenst aan de Oud-Beijerlandsche Kreek die is opgenomen als ecologische verbindingzone (evz) binnen de Ecologische Hoofdstructuur van de provincie Zuid-Holland.

foto 5: Oud-Beijerlandse Kreek met Poortwijk 2 op de achtergrond

Het streefbeeld voor deze evz: een 30 meter brede moerasruigte met enige opslag die geschikt is voor minder kritische diersoorten [Provincie Zuid-Holland, 1998]. De Vliet - oostelijk van de Stougjesdijk ligt en ook deel uitmaakt van deze ecologische verbindingzone - is concreet uitgewerkt in een inrichtingsplan (bron: Inrichtingsplannen Hoeksche Waard Vlietproject). De evz zal bestaan uit:

- Brede rietoever van 8 tot 10 m breed
- Smalle rietoever van 3 tot 4 m breed
- Droog lint van 5 m breed
- Stapsteen droog van 0,75 ha

figuur 2: Dwarsprofiel ecologische verbindingzone langs de Vliet [Ecologische adviesbureau Meulenbroek]

Indien in de planvorming rekening gehouden wordt met de ruimte die de evz nodig heeft, kan de Oud-Beijerlandse kreek functioneren als evz, zelfs als er in Poortwijk 3 wordt

gebouwd, omdat deze evz met name bedoeld is voor minder kritische soorten. De voorgenomen activiteit voorziet niet in doorsnijdingen van de Oud-Beijerlandse kreek die het functioneren zouden kunnen belemmeren. De voorgenomen ingrepen in het plangebied zullen dan ook geen negatief effect hebben op deze verbindingszone.

4 Conclusies en aandachtspunten

4.1 Conclusies effecten

Kort samengevat is het resultaat van de inspectie dat zich in het plangebied geen strikt beschermde dier- of plantensoorten bevinden die de voorgenomen ontwikkeling van het gebied Poortwijk 3 wezenlijk kunnen beïnvloeden. In het kader van het opstellen van een bestemmingsplan zijn er vanuit flora en fauna geen belemmeringen voor de ontwikkeling van het gebied.

Sinds de inwerkingtreding van het Vrijstellingsbesluit geldt voor de groep van algemene soorten een vrijstelling van de ontheffingsplicht. De aangetroffen en verwachte soorten in het plangebied die effecten ondervinden van de voorgenomen ingreep vallen onder deze groep van algemene soorten. Er hoeft dan ook geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd voor uitvoering van de werkzaamheden.

4.2 Zorgplicht

Planm.

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

Werken buiten kwetsbare periode

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien voorbereidende werkzaamheden, als bouwrijp maken, in die periode worden uitgevoerd, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Werken in kwetsbare periode

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

4.3 Tot slot

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op beperkte inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een verkennend terreinbezoek.

Enmalig onderzoek kan niet uitsluiten, dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, beschermde soorten worden aangetroffen. Om de risico's op verstoring van beschermde soorten in het plangebied te minimaliseren, wordt aanbevolen om voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied door een ecoloog te laten controleren op de aanwezigheid van beschermde soorten. Eventueel aangetroffen soorten dienen verplaatst te worden naar geschikt leefgebied in de omgeving.

Indien u nog vragen heeft naar aanleiding van deze rapportage kunt u contact opnemen met onze ecologisch adviseur Michel Braad (0162 - 487390) van ons bureau.

5 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. Van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 3de herziene druk.

Coelen van der, J.E.M (red), 1992. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht. Stichting RAVON, Nijmegen.

Ecologisch Adviesbureau Meulenbroek (2003). Inrichtingsplannen Hoeksche Waard Vlietproject (concept). Hoofdrapport en Technisch Rapport. Ecologisch Adviesbureau Meulenbroek (hoofdaannemer) i.s.m. Adviesbureau Goderie Stadsecologie & Natuurontwikkeling (onderaannemer) i.o.v. RIHW. Utrecht/Nijmegen.

Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen & R.P.W.H. Felix, 1993. Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld. Uitgave van de Stichting RAVON, Nijmegen.

Provincie Zuid-Holland, 2004. Beschermde planten en dieren in Zuid-Holland. De verspreiding van de Europese Habitatrichtlijnsoorten in kaart.

Provincie Zuid-Holland (1998). Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland.

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland.

www.ravon.nl
www.natuurloket.nl

projectnr. 163587
8 juni 2006
definitief

Natuurtoets
Poortwijk 3
te Oud-Beijerland

Bijlage 1: Wettelijk Kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De **gebiedsbescherming** is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrictlijn-gebied (voorheen Speciale Beschermings-Zones (SBZ's) opgenomen.

Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

De **soortbescherming** is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrictlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden welke zijn vermeld in bijlage IV. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied.

Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit de kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet (zie paragraaf 2.2 van het voorgaande rapport).

Flora- en faunawet

Onder de werking van de Flora- en faunawet vallen circa 1.000 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren (m.u.v. de huismuis en zwarte en bruine rat), vogels, amfibieën en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal soorten planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt de algemene zorgplicht (art. 2).

Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord.

Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de wet staan genoemd in onderstaand kader.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:

- Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of om een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:

- Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren.
- Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren
- Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen wegnemen, verstoren van nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren

De werkingssfeer van de Flora- en faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten **overal** in Nederland bescherming.

In artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. Op 23 februari 2005 is de Algemene Maatregel van Bestuur m.b.t. artikel 75 van de Flora- en faunawet¹ in werking getreden. Middels deze AMvB wordt onder bepaalde voorwaarden een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Deze vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud en voor bepaalde (algemeen voorkomende) soorten. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af het de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. In de AMvB worden hiertoe verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime AMvB:
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten is derhalve geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Flora- en faunawet uitgaat. Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de Egel, Konijn en Mol, Ree en Vos; , algemene amfibieënsoorten, waaronder de Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander en plantensoorten als Grasklokje en Gewone dotterbloem.
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime AMvB:
Voor soorten van tabel 2 van de AMvB is bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode, dan dient ontheffing aangevraagd te worden, welke wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'(lichte toets). Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 2 de algemene zorgplicht.

---

1. Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen.

- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime AMvB.

Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, ook niet met een gedragscode. Voor deze soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden, welke aan drie criteria wordt getoetst (zware toets): er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 3 de algemene zorgplicht.

Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de Das, verschillende amfibieënsoorten waaronder Rugstreepad en Kamsalamander en vissoorten waaronder Grote modderkruiper

- Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd.

T.a.v. vogels geldt, dat werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord verboden zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode dan dient formeel een ontheffing te worden aangevraagd. Voor broedvogels wordt echter geen ontheffing verleend waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat broedvogels niet verstoord mogen worden tijdens het kwetsbare broedseizoen; dit mede in het kader van de algemene zorgplicht die ook voor vogels geldt.

Oranjewoud: buiten gewoon!

Missie

Oranjewoud wil toonaangevend partnerzijn bij het ontwikkelen en toepassen van duurzame en integrale oplossingen voor alle facetten van onze leefomgeving, waarin we wonen, werken, recreëren en reizen.

Profiel

Oranjewoud heeft ambities als het gaat om de vormgeving van de wereld om ons heen. Als toonaangevend advies- en ingenieursbureau streven wij ernaar knelpunten daadwerkelijk op te lossen, ware leefbaarheid te scheppen, de toekomst veilig te stellen, alle kansen te benutten, vorm te geven aan perspectieven en grensverleggend bezig te zijn. Door creatief en constructief in te spelen op mogelijkheden en rekening te houden met maatschappelijke belangen, financiële speelruimte, technologische ontwikkelingen en het milieu. Kortom: wij bieden visie met een duidelijk oog voor realiteit.

Partnership

Innovatieve voorstellen en creatieve oplossingen voor complexe vraagstukken vormen de kern van ons handelen. Interactie is daarbij het sleutelwoord. Door het multidisciplinaire karakter van veel projecten, zijn wij gewend om over de grenzen van het eigen vakgebied heen te kijken. Voorop staat het combineren van onze eigen kennis en kunde met de behoeften en mogelijkheden van onze opdrachtgevers. Uitwisseling van inzichten en ervaringen leidt tot innovatie; partnership is altijd het uitgangspunt.

Flexibel

Ruimtelijkheid in denken en doen biedt voor alle partijen perspectieven bij het creëren van een duurzame leefomgeving. Wij verzorgen het hele traject van planontwikkeling, advies, ontwerp en directievoering tot realisatie, beheer en exploitatie. De wens van de opdrachtgever bepaalt of wij het hele traject of delen ervan op ons nemen. De combinatie van advies- en ingenieurswerk én betrokkenheid bij de daadwerkelijke realisatie staat garant voor haalbare plannen en een hoogwaardige uitvoering. Een vertrouwd gevoel voor onze opdrachtgevers.

Dynamisch

Elke opdracht die we uitvoeren is uniek en verdient een specifieke aanpak. Dit vraagt een dynamische instelling, die zich vertaalt naar het inspelen op veranderingen in de markt en het oppakken van ontwikkelingen binnen onze vakgebieden. Met vestigingen verspreid over heel Nederland combineren we inzicht in landelijke ontwikkelingen met een diepgaande kennis van lokale omstandigheden. Een waardevolle voedingsbodem voor ons bedrijf, dat in alle opzichten grensverleggend bezig wil zijn. Doordat Oranjewoud in letterlijke zin dicht bij de opdrachtgevers staat, komen bovendien openheid en toegankelijkheid volop tot hun recht.

Eigentijds

Onze organisatie en werkwijze bieden alle ruimte en perspectief aan zowel de belangen van onze klanten als die van onze medewerkers. Marktgerichte business units geven richting aan de contacten met de klanten en zorgen, samen met de kennisdragers in onze organisatie, voor het correct en adequaat oplossen van vraagstukken en problemen. Mensgerichte managers en ambitieuze medewerkers werken voortdurend aan het verder uitbouwen van onze expertise en ieders persoonlijke ontwikkelingsperspectief.

Onafhankelijk en deskundig

We zien het als onze verantwoordelijkheid de samenleving en onze opdrachtgevers kwalitatief hoogwaardige en duurzame oplossingen te bieden op een manier die maatschappelijk en economisch verantwoord is. Oranjewoud wil een betrouwbaar lid zijn van de samenleving: onafhankelijk en deskundig. Om dit te kunnen garanderen, is een bedrijfscode opgesteld waarin op individueel en collectief niveau heldere afspraken zijn geformuleerd.

Oranjewoud Nederland

Heerenveen

Tolhuisweg 57
Postbus 24 8440 AA Heerenveen
Telefoon (0513) 63 45 67
Telefax (0513) 63 33 53

Kantoor Assen

Blijdensteinstraat 4
9403 AW Assen
Telefoon (0592) 39 28 00
Telefax (0592) 39 28 01

Tevens kantoor in Schoonebeek

Deventer

Zuthphenseweg 31D
Postbus 321 7400 AH Deventer
Telefoon (0570) 67 94 44
Telefax (0570) 63 72 27

Almere

Monitorweg 29
Postbus 10044 1301 AA Almere-Stad
Telefoon (036) 530 80 00
Telefax (036) 533 81 89

Capelle aan den IJssel

Rivium Westlaan 72
2909 LD Capelle aan den IJssel
Postbus 8590 3009 AN Rotterdam
Telefoon (010) 235 17 45
Telefax (010) 235 17 47

Kantoor Goes

Albert Plesmanweg 4A
Postbus 42 4460 AA Goes
Telefoon (0113) 23 77 00
Telefax (0113) 23 77 01

Oosterhout

Beneluxweg 7
Postbus 40 4900 AA Oosterhout
Telefoon (0162) 48 70 00
Telefax (0162) 45 11 41

Kantoor Geleen

Mijnweg 3
Postbus 17 6160 AA Geleen
Telefoon (046) 478 92 22
Telefax (046) 478 92 00

HMVT B.V.

Maxwellstraat 31
Postbus 174 6710 BD Ede
Telefoon (0318) 62 46 24
Telefax (0318) 62 49 13

www.oranjewoud.nl

